

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تاریخ هنر جهان

کلیه رشته‌های هنر (به استثنای رشته نقشه‌کشی معماری)

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۴۳۳

ریاضی، محمدرضا	۷۰۹
تاریخ هنر جهان / مؤلف: محمدرضا ریاضی. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۱.	ت ۹۲۴/ر
۱۴۰ص. : مصور. - (شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۴۳۳)	۱۳۹۱
متون درسی کلیه رشته‌های هنر، زمینه خدمات.	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته‌های هنر	
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.	
۱. هنر- تاریخ. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و	
کاردانش. ب. عنوان. ج. فروست.	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :
پیشنهادها و نظرهای خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های
فنی و حرفه ای و کار دانش، ارسال فرمایند.
پیام نگار (ایمیل) info@tvoccd.scd.ir
وبگاه (وبسایت) www.tvoccd.sch.ir

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کار دانش
نام کتاب : تاریخ هنر جهان - ۳۵۸/۴۰ و ۴۷۰/۷
مؤلف : محمدرضا ریاضی
اعضای کمیسیون تخصصی : مزگان اصلانی، خدیجه بختیاری، فاطمه صنعتی، بشری گل بخش و همایون موسوی
آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل چاپ و توزیع کتاب های درسی
تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سید احمد حسینی
طراح جلد : مریم کیوان
صفحه آرا : زهره بهشتی شیرازی
حروفچین : زهرا ایمانی نصر
مصحح : شهلا دالایی، پری ایلخانی زاده
امور آماده سازی خیر : سپیده ملکا ایزدی
امور فنی رایانه ای : حمید ثابت کلاچاهی، مریم دهقان زاده
ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)
تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۱۳۹-۳۷۵۱۵
چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام»
سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ دوم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

اساس همه شکست‌ها و پیروزی‌ها از خود آدم شروع می‌شود. انسان اساس پیروزی
است و اساس شکست است. باور انسان اساس تمام امور است.
امام خمینی (ره)

فهرست مطالب

۲۳	۲-۶- هنر بابلی	۱	مقدمه
		۲	۱- چیستی هنر
۲۶	فصل سوم : هنر مصر	۳	۲- تاریخ هنر
۲۷	۱- طبیعت و تاریخ		
۲۷	۲- میراث هنر مصر	۴	فصل اول : آغاز هنر
۲۸	۳- تاریخ هنر سلسله‌های مصر	۵	۱- هنر در دوره پارینه سنگی
۲۸	۱-۳- سلسله‌های اولیه	۸	۲- هنر دوره نوسنگی یا روستا نشینی
۲۸	۲-۳- سلسله‌های قدیم	۸	۱-۲- هنر نوسنگی در آسیا
۳۰	۳-۳- سلسله‌های میانی و جدید	۹	۲-۲- هنر نوسنگی در اروپا
		۱۰	۳-۲- دوره نوسنگی در دیگر قاره‌ها
۳۳	فصل چهارم : هنر اژه و یونان	۱۰	۳- هنر بدوی یا ابتدایی
۳۴	۱- هنر اژه‌ای	۱۱	۱-۳- هنر آفریقایی
۳۵	۲- هنر یونان	۱۲	۲-۳- هنر اقیانوسیه (استرالیا)
۳۵	۱-۲- سرزمین و مردم یونان	۱۳	۳-۳- هنر سرخپوستان آمریکای شمالی
۳۵	۲-۲- شیوه یا دوره‌های هنر یونان	۱۴	۴-۳- اسکیموها
	۱-۲-۲- دوره شکل‌گیری		
۳۵	(شیوه هندسی)	۱۶	فصل دوم : هنر میانرودان (بین النهرین)
	۲-۲-۲- دوره خاورمآبی	۱۷	۱- تاریخ مردم میانرودان
۳۶	(شیوه باستانی)	۱۸	۲- هنر میانرودان
۳۷	۳-۲-۲- دوره کلاسیک	۱۸	۱-۲- دوره پیش از سومر یا پیش از سلسله‌ها
۴۰	۴-۲-۲- دوره هلنی	۱۹	۲-۲- هنر سومر
		۲۰	۳-۲- هنر اکّد
۴۳	فصل پنجم : اتروسک و روم باستان	۲۱	۴-۲- هنر دوره نوزایی سومر
۴۴	۱- اتروسک	۲۲	۵-۲- هنر آشوری

۷۳	۴- نقاشی	۴۵	۲- روم باستان
		۴۵	۲-۱- تاریخ و سرزمین روم
	فصل نهم : هنر پیشاکلمبی قاره آمریکا،	۴۷	۲-۲- هنر روم
۷۶	از آغاز تا سده ۱۶ میلادی	۴۷	۲-۲-۱- معماری
۷۷	۱- اولمک	۴۹	۲-۲-۲- تندیس سازی
۷۷	۲- مایا	۴۹	۲-۲-۳- نقوش برجسته
۷۸	۳- تئوتی و آکان	۵۰	۲-۲-۴- نقاشی
۷۹	۴- تولتک	۵۰	۲-۲-۵- موزائیک
۷۹	۵- آزتک		
۷۹	۶- اینکا	۵۳	فصل ششم : هنر هند
		۵۴	۱- سرزمین هند
۸۱	فصل دهم : هنر اسلامی	۵۴	۲- خصوصیات هنر هند
۸۲	۱- شکل گیری هنر اسلامی	۵۵	۳- تمدن دره سند
۸۳	۲- ویژگی های هنر اسلامی	۵۶	۴- هنر هند در دوره بودایی
۸۳	۳- زمینه های هنرهای اسلامی	۵۶	۴-۱- دوره مئوریا
۸۴	۴- نقش آفرینان هنر اسلامی	۵۷	۴-۲- دوره های شونگا و آندرا
۸۵	۵- معماری اسلامی	۵۸	۴-۳- دوره کوشان
۸۶	۶- خوشنویسی	۵۸	۴-۴- دوره گوپتا
۸۸	۷- کتاب آرایبی	۵۹	۵- هنر هند در دوره های متأخر (دوره هندو)
۸۸	۸- نگارگری (نقاشی)		
۹۲	۹- سفالگری	۶۱	فصل هفتم : هنر چین
۹۳	۱۰- فلز کاری	۶۲	۱- تاریخ و سیر هنر چین
۹۴	۱۱- شیشه گری	۶۳	۲- هنرهای چین
۹۴	۱۲- پارچه بافی	۶۳	۲-۱- خوشنویسی و نقاشی
۹۵	۱۳- قالی بافی	۶۵	۲-۲- معماری
		۶۶	۲-۳- تندیس سازی
۹۷	فصل یازدهم : صدر مسیحیت و بیزانس	۶۷	۲-۴- سفال گری
۹۸	۱- هنر مسیحی	۶۸	۲-۵- فلز کاری
۹۸	۱-۱- هنر صدر مسیحیت		
	۲-۱- هنر بیزانس (هنر مسیحی	۶۹	فصل هشتم : هنر ژاپن
۹۹	روم شرقی)	۷۰	۱- تاریخ و ویژگی هنرهای ژاپن
۱۰۰	۱-۲-۱- نخستین عصر طلایی	۷۱	۲- تندیس سازی
۱۰۱	۱-۲-۲- دومین عصر طلایی	۷۲	۳- معماری

۱۲۳	۳- هنر در سده‌های ۱۸ و ۱۹ میلادی	۱۰۲	۳-۲-۱- سومین عصر طلایی
۱۲۴	۳-۱- نئوکلاسیسیسم	۱۰۴	فصل دوازدهم : هنر اروپای غربی قرون وسطا
۱۲۴	۳-۲- رمانتیسیسم	۱۰۵	۱- هنر قرون وسطای پیشین
۱۲۵	۳-۳- رئالیسم	۱۰۵	۲- رومانسک (هنر رومی وار)
۱۲۶	۴- دیگر نقاشان (بدون مکتب)	۱۰۸	۳- گوتیک
	۵- امپرسیونیست و جریان‌های تأثیرگذار	۱۰۸	۳-۱- معماری گوتیک
۱۲۶	اواخر قرن ۱۹	۱۰۸	۳-۲- نور و شیشه
۱۲۸	۶- سمبولیسم	۱۱۰	۳-۳- تندیس‌سازی و حجاری
۱۳۰	فصل پانزدهم : قرن بیستم	۱۱۰	۳-۴- نقاشی
۱۳۱	۱- فوویسم و اکسپرسیونیست‌ها		فصل سیزدهم : هنر رنسانس (تجدید حیات
۱۳۲	۲- کوبیسم و فوتوریسم	۱۱۲	یا نوزایی)
۱۳۳	۳- دادائیسم و سورآلیست	۱۱۲	۱- تعریف رنسانس
۱۳۴	۴- هنر تجریدی	۱۱۳	۲- ویژگی‌های هنر دوره رنسانس
	۵- نگاهی مختصر به سایر جنبش‌های	۱۱۳	۳- علل شکل‌گیری دوره رنسانس
۱۳۵	قرن بیستم	۱۱۴	۴- معماری دوره رنسانس
۱۳۵	۱-۵- واقعگرایی	۱۱۵	۵- نقاشی و تندیس‌سازی دوره رنسانس
۱۳۵	۲-۵- اکسپرسیونیسم انتزاعی	۱۱۸	۶- متریسم (شیوه‌گری)
۱۳۶	۳-۵- هنر پاپ هنر همگانی		فصل چهاردهم : هنر اروپای بعد از رنسانس
۱۳۶	۴-۵- هنر مینمال و هنر مفهومی	۱۱۹	تا قرن بیستم
۱۳۷	۵-۵- پست مدرنیسم	۱۲۰	۱- باروک
۱۳۷	۶-۵- اشکال جدید هنر	۱۲۳	۲- روکوکو
۱۳۹	فهرست منابع		

مقدمه

کتاب تاریخ هنر جهان پس از گذشت بیش از بیست سال و گردآوری نظرات هنرآموزان و دانش آموزان رشته‌های هنری در حال حاضر با رویکردی جدید و ساختاری نو بار دیگر تألیف شده است. در کتاب جدید تلاش شده است تا همه هنرها و یا حداقل برجسته‌ترین هنرها در دوره‌های مختلف به هنرجویان معرفی شوند تا هنرجویان رشته‌های مختلف هنری ارتباط این درس را با دیگر دروس رشته خود بیشتر درک نمایند.

در این کتاب از تصاویر فراوان رنگی و با کیفیت برای بالا بردن سطح کیفی آموزش بهره گرفته شده است. ساختار محتوای کتاب در ۱۵ فصل قرار دارد که هر فصل مربوط به دوره تاریخی و مکانی خاصی می‌باشد. ویژگی‌های فرهنگ و تمدن و آثار هنری در هر دوره شرح داده شده است تا هنرجویان ارتباط میان آن‌ها را بیشتر و ژرف‌تر درک کرده و از مطالعه آن‌ها لذت ببرند.

سخنی با هنرآموزان

هنرآموز گرامی، در ابتدای محتوای کتاب دو مطلب با عنوان چستی هنر و تاریخ هنر آمده است که برای آمادگی ذهنی و ورود به بحث تاریخ هنر نوشته شده است. نمایش تصاویر رنگی آثار بر روی پرده سفید هنگام تدریس تاریخ هنر درس را برای هنرجویان جذاب‌تر و یادگیری را پایدارتر می‌نماید. پرسش ابتدای درس برای درگیر شدن ذهن هنرجویان با موضوع بسیار مناسب است همچنین پرسش در پایان درس برای یادآوری آنچه آموخته‌اند ضروری است. این پرسش‌ها می‌تواند به عنوان نمرات مستمر هنرجویان باشد. شما می‌توانید هنرجویان را در گروه‌هایی چند نفره برای مطالعه بیشتر در زمینه موضوع انتخابی خودشان از تاریخ هنر راهنمایی کنید تا با انجام پژوهش خلاصه‌ای از آن را نیز در کلاس برای دیگر هم‌کلاسی‌های خود ارائه کنند. بازدید از موزه‌ها و بررسی آثار هنری تاریخی برای هنرجویان جذابیت بسیاری دارد که همزمان می‌توانید گزارش بازدید نیز از آن‌ها بخواهید. برخی فصل‌های این کتاب محتوای کمتری دارند و برخی حجم مطالب آن‌ها بیشتر است بنابراین می‌توانید برخی از آن‌ها را در یک جلسه و برخی را در دو جلسه تدریس نمایید. هنگام ارزشیابی پایانی تلاش نمایید تا سؤال‌ها براساس اهداف رفتاری ابتدای فصل‌ها متناسب با طبقه آن‌ها طراحی شود.

سخنی با هنرجویان

هنرجوی عزیز مطالعه تاریخ هنر جهان گذشته از آن که شما را با انواع دیدگاه‌ها، فرهنگ‌ها و مکاتب گوناگون بشری و هنری آشنا می‌کند، تنوع رنگ‌ها و فرم‌ها نیز برایتان بسیار لذت‌بخش خواهد بود. تلاش کنید تا در کلاس فعال بوده و با دیدن هر تصویر و دقت در آن چنانچه در ذهن شما سؤالی نقش می‌بندد از هنرآموز خود پرسید. حضور با علاقه شما در بازدیدهای گروهی و پژوهشی، اطلاعات علمی – هنری شما را افزایش می‌دهد. سیر تحول هنرها را در این کتاب در مناطق مختلف جهان مشاهده خواهید کرد که این امر گویی شما را به سفری مجازی دور دنیا و دیدار با فرهنگ‌های مختلف می‌برد.